

AMIGOE DI CURAÇAO

BIBLIOTHEK
RIJKSUNIVERSITEIT13 NOV.
UTRECHT

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag

Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 1292

Administratie: St. Thomas-college Tel. 1550

Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar

Afzonderlijke nummers fl. 0.10

DE ONDERGANG VAN HET AVONDLAND

Europa's grootmachten staan tegenover elkaar in een geweldige strijd om de ideologie van dictatuur of democratie. Engeland en Frankrijk zijn daarvoor met het Nazidom in volledige oorlog en aan de zijde der Nazis staan min of meer de dictatuur van het Russische Bolsjewisme en het Italiaanse fascisme.

En bij het overzien van deze huidige droeve toestand van Europa, komt vanzelf weer in de gedachte het bekende woord van Oswald Spengler „de ondergang van het Avondland“.

Over dit onderwerp is er na de oorlog ontzaglijk veel geschreven en wel bijzonder in de Duitse Pers van allerlei richting. Onder deze woorden werd, afgezien van verdere strekking, verstaan dat de Europese cultuur zal moeten wijken voor ene andere en dat Europa zijn eerste, de andere werelddeelen beheersende of toonaangevende stelling zal moeten afstaan aan een ander werelddeel. Deze these, of wil men, deze bewering werd in die jaren al gestaafd door de toen in Europa heersende toestanden zowel op zedelijk en godsdienstig als op economisch en nog ander gebied, welke toestanden nu en dan door enkele feiten alsook door theorieën en dwaalleringen, die vrij verkondigd werden, scherp werden belicht.

Op zijn sterfbed zeide Goerres: „Verrotte volkeren leven niet weder op en ook verdorven dynastieën herleven niet. Ja, laat ons bidden voor de volken, die ten onder gaan.“ Ook vroeger had Goerres er reeds op gewezen, hoe volken door eigen schuld ten onder kunnen gaan, „onder de grote wereldstormen der geschiedenis“.

En we hebben de waarheid van Goerres' woorden in de laatste 25 jaren, maar al te dikwijls zien bewaard worden, en zullen dat ook zien in de huidige oorlog.

De bekende filosoof Oswald Spengler gaf reeds voor 20 jaren zijn veel gelezen, besproken en ook veel bestreeden boek uit: „Untergang des Abendlandes“ 1e d.l.: „Gestalt u. Wirklichkeit“; 2e d.l.: „Geschichtliche Perspektiven“. Op grond van vergelijkende studie der geschiedenis der volken, ziet hij in Europa het „Avondland“, dat oud geworden en doodziek is. Hij ziet zijn naderende ondergang volgens de onveranderlijke wereldwetten, daar het alle andere vroegere Staten ook zo vergaan is. Hij telt als het ware reeds de dagen van Europa's sterven. Volgens Spengler is er voor het afgeleefde Avondland geen heilkruid meer gewassen. Aan dit feit kan volgens Sp. niemand en niets meer veranderen, noch de slimste schaaakzetters der politici en staatsmannen, noch de dringendste boetpreken der bedienaren van de godsdienst. Europa moet sterven! Zo oordeelt Spengler, die zijn thesissen in onderdelen bewijst, doch op een der hoofdstukken dwaalt.

Met Europa's machtstelling in de politiek, die de wereld regeerde, is het voorbij. „De wereld danst niet meer zoals Europa fluit“, zo las ik ergens. En hetzelfde geldt voor zijn wereldbetekenis op economische gebied. Terwijl de Europese staten zich onderling benijden en bestrijden en ten onder zoeken te brengen, staan andere volken, niet slechts Noord-Amerika maar ook Zuid-Amerika, Azië en Afrika op de loer om de economische wereldmarkt te veroveren. Op onderdelen van dit gebied is dit reeds geschied en zonder invoer van bepaalde levensmiddelen en ook van andere producten uit buiten-Europese landen schijnt het oude Europa niet meer te kunnen bestaan. Op financieel gebied ziet het er in alle grote Europese Staten zeer slecht uit. Reeds in de jaren 1914 — 1918 stroomde het Europese goud naar Amerika, waar op het ogenblik weer meer dan de helft van de goudvoorraad der gehele wereld ligt opgestapeld. Amerika is de voornaamste schuldeiser van Europa, ook van Old Engeland. Daarbij komen nog de vorderingen van private Amerikaanse banken en geldschietters aan Europese Staten, speciaal geleend voor hunne industrieën. Europa is

arm, Amerika overrijk. De landbouw in Europa kan zonder invoer van buiten-Europees graan en koren noch de Europese bevolking noch de Europese veestapel voeden. Op politiek, economisch en financieel gebied heeft Europa dus zijn overmachtspositie ingeboet. Erger nog is de morele chaos, die in Europa heerst. In vroeger tijd kwam de „aristocratie van de geest“ op de eerste en hoogste plaats. Tegenwoordig staat op die plaats de „aristocratie van de geldzak“.

Zelfs in Nederland werden financiële zwendelaars als een Mannheimer, door mannen als Colijn, Burge-meester der Vlucht van Amsterdam, Trip en verdere directies van Nederlandse of Amsterdamse Bank, als een welkom en gevierd vreemdeling binnengehaald.

Op de tweede plaats komt verder in deze tijd van de vergoding van de sport „de aristocratie der spieren“ en dan komt sukkellend achteraan de aristocratie des geestes. Meer dan de halve wereld danst om het gouden kalft; het zegevierende geld heeft de macht en wie rijk is, is ook goed. De sportheld wordt gehuldigd alsof hij zijn land de grootste welvaart en roem bezorgde. Maar als een aristocraat van de geest sterft, dan is het al veel wanneer zijn portret komt te staan vlak onder de photo van den overwinnaar in een zesdaagse wielervedstrijd. Geld en sport worden hoger geacht dan wetenschap en deugd en daarom wordt het geld nagejaagd als het grootste geluk. Men spreekt van de „morele chaos“ die in Europa heerst. En niet zonder grond! Want de zedelijke wetten, door de natuur zelve tot behoud en vermeerdering van het menselijke geslacht gesteld, worden met voeten getreden. Men heeft het geschreven en geroepen in alle tonen: het getal der geboorten gaat schrikberend achteruit, en men heeft geroepen, dat de achteruitgang en de tegen-natuurlijke vermindering der geboorten de ondergang der oude Europese volkeren zou zijn. De „witte dood“ maakt reeds meer offers! De heiligheid van het huwelijk, ook in de natuur grond, wordt niet geacht, men spot er mee in liedjes en variëteë-nummers. Het ontzettende toeneemen der huwelijkscheidingen is niet het enige bewijs voor het zeldzamer worden der huwelijksrouw. Kuisheid heet iets ouderwets en de eerbaarheid behoeft ook in het openbaar niet meer zo nauwkeurig onderhouden te worden.

En 'n omroep om geestelijke en morele herbewapening „wordt wel heel mooi en nodig gevonden; maar tot een praktische verwezenlijking van deze idealen mist men reeds de moed en de kracht.“

In 1925 bezocht de toenmalige sultan van Marokko de Ville Lumière en men wilde den Afrikaansen harembe-zittenden heer ook eens laten zien hoe Parijs zich „amuseerde“. Men bracht hem in een der grootste variëteë en dancingbars. De oude heer scheen er plezier in te hebben, maar toen men hem na afloop vroeg, wat hij er van dacht, zeide deze volging van Mahommed: „Dat alles is hoogst eigenaardig, doch ik kan niet begrijpen hoe Europese mannen hunne vrouwen en dochters kunnen veroorloven, zulke zaken in het openbaar te doen.“ Als in 't decadente Rome roept men ook nu naar „Brood en Spelen!“ Met duizenden stroomt 't volk te zamen, om in bewondering toe te zien, hoe een paar helden elkaar half dood slaan of hoe een troepje windhonden zich rennend afjakkert. Wat de tegenwoordige opvattingen van recht en gerechtigheid zijn, dat tonen niet alleen de dictatoren met hun verbrekking van woorden, eden, contracten, pacten en overeenkomsten; maar ook in de burgerlijke samenleving, wordt met deze zaken op de meest lichtzinnige wijze omgesprongen.

„De ondergang van het Avondland“, het verval van het oude Europa! Niet ten onrechte wordt gezegd, dat dit verval zich vooral en op de eerste plaats toont in de afval van het Christendom. Het Christendom moest plaats maken voor een nieuw Heidendom met zijn

heidense cultuur en levensopvattingen. Op verschrikkelijke wijze is de laatste jaren het getal vermeerderd van hen, die leven zonder positieve godsdienst. Ook in Nederland nam het aantal der „zonder gezindte“ sterk toe. Ruim 10 jaren geleden behoorden in Frankrijk alleen rond 11.000 onderwijzers als ingeschreven leden bij de communistische partij en dan waren er nog 72.000 andere onderwijzers lid van links-socialistische verenigingen. Al dikwijls genoeg hebben we cij-

DE ALAND-EILANDEN

In de laatste dagen, nu Rusland van de verschillende Oostzeestaten, militaire en vooral maritieme concessies afdwingt voor de Oostzeehavens, komen ook herhaaldelijk ter sprake de Aland-eilanden.

Aan een artikel van J. Joesten in „The National Review“ van Londen van Februari 1939 ontlenen wij:

Halverwege tussen Zweden en Finland, daar waar de Oostzee zich vertakt in Bothnische en Finse Golf, liggen de Aland-eilanden. Deze rotsige, beboste archipel, bestaande uit niet minder dan 6.534 eilanden, eilandjes en scheren, waarvan er zowat 200 bewoond zijn, biedt een bestaan aan omstreeks 18.000 mensen, voor het merendeel boeren en vissers. Hoewel de Alanders voor bijna 100% van Zweedse bloede zijn, behoort de archipel toe aan de republiek Finland.

In de laatste week van September 1938, toen de internationale spanning met betrekking tot Cechoslovakije haar hoogtepunt naderde, waren de ministeries van Buitenlandse Zaken te Stockholm en Helsinki druk bezig met hun collega's te Oslo en Kopenhagen, om 'n neutraliteitsverklaring op te stellen, welke zou worden gepubliceerd terstond na het uitbreken van vijandelikheden op het continent. Maar het onheil bleek al veel dichterbij te zijn. Even snel als de diplomaten hun verklaring konden opstellen, liep het al mis met de neutraliteit, en in de ochtend van de 29ste September bestond er geen schimmeltje twijfel meer: Helsinki en Stockholm wisten beide, dat de Aland-eilanden door een overval werden bedreigd. De enige onzekerheid was nog, wie ze het eerst zouden inpikken, de Duitsers of de Russen? Uit het Zuiden en het Oosten waren eventuele vijanden op weg naar de archipel, beide al even tuk erop om voet aan wal te zetten op de onverdedigde eilanden. De Duitsers waren het eerst op weg, maar de Russen hadden er de luicht van gekregen en zaten hen dicht op de hielen. Hun vloot was al voorbij Hangö waargenomen, toen ten slotte de wedloop werd afgelast.

Zo gespannen was de toestand geworden aan de vooravond van München, dat zowel Finland als Zweden gedeeltelijk hadden gemobiliseerd. De Finnen waren juist bezig, 4000 man te Abo te concentreren om ze naar de (gedemilitariseerde) eilanden te verschepen, toen de Grote Vier het eens werden. En de Zweden, door hun Finse collega's gepolst over militaire samenwerking ter verdediging van de archipel, hadden reeds besloten een hulpexpeditie naar de Aland-eilanden te zenden, zodra Helsinki officieel om hulp zou verzoeken.

Eerlijk gezegd, de overval van 29 September, die ten slotte niet doorging, moge een schok geweest zijn voor de

fers gegeven over de beruchte bond der Goddelozen in Rusland, de toestanden op dit gebied in Duitsland. Oostelijk, Tsjecho-Slowakije, enz.

Is de ondergang van het oude Europa nabij? Zeker is het, dat het verval zich dieper en dieper doorvreet. Spengler oordeelde in 1918 al, dat zo op dezelfde voet wordt voortgegaan, deze ondergang in zowat 200 jaren een feit zal zijn. De Duitse dichteres Margot Boger schreef („Im Schritt der Zeit“ van 12, II j.l. no. 112) een gedichtje onder de titel: „De muren van Europa hebben scheuren“, waarvan wij de 2e strofe vertalen:

„De oude muren van Europa vallen in zich te zaam voor stormen van de tijd;

De wachters op de torens zien wel wijd,

Maar in de bonte stad Europa schallen Als eens in Room, de drinkers en de

vechters;

En hoog het strijdlid der Partijen klinkt

Maar de Historie schrijft intussen verder,

Haar Epos, dat de Mensheid zingt.“

Zal het oude afgeleefde Europa, van de eerste plaats verdreven, geheel ten onder gaan, of is er voor het oude werelddeel nog redding, nog herleving mogelijk?

Scandinavische regeringen, men kan niet beweren, dat hij onverwacht kwam. Al verscheiden jaren hebben militaire deskundigen de wilde wedren naar de eilanden voorspeld, die in volle gang was toen München er een eind aan maakte. Het was trouwens niet moeilijk te voorspellen, dat de Nazis zouden proberen in de eerste uren van een oorlog met Rusland de eilanden in te pikken, en dat de Sovjets hun uiterste best zouden doen om er eerder bij te zijn. Want zowel van offensief als van defensief standpunt bezien komt de beheersing van de Aland-eilanden neer op de beheersing van het gehele Oostzeegebied ten Oosten van Bornholm — ten Westen van dat eiland is de Duitse suprematie onbetwist. Men overdrijft niet als men de Aland-eilanden „het Malta van het Noorden“ noemt.

Neem eens aan, dat de Nazi's er door een snelle overval in waren geslaagd, de archipel te bezetten en er geslucht en vliegtuigen heen hadden gebracht. Wat zou het resultaat zijn geweest? Het resultaat zou zijn geweest, dat de Duitse strijdmacht op de Aland-eilanden zowel Helsinki als Stockholm zou hebben beheerst. Duitsland had Zweden en Finland de wet kunnen voorschrijven en zou hen vrijwel zeker hebben gedwongen mee te doen aan 'n oorlog tegen Rusland. Maar zelfs als de twee landen erin zouden zijn geslaagd hun neutraliteit zowat te handhaven, dan nog zou de Aland-archipel voor de Duitsers de ideale springplank zijn geweest in de richting Leningrad. En als de bezetting van de Aland-eilanden gepaard zou zijn geweest met een landing op de Estlandse eilanden Dagö en Oesel (zoals dat in October 1917 gebeurde) zou het resultaat zijn geweest, dat de Russische vloot te Kronstadt werd opgesloten.

Maar neem eens aan, dat de Russen zich door een snelle overval op de eilanden zouden hebben genesteld — dan zou dat fatale gevolgen voor Duitsland hebben gehad. Immers van de vier uitvoerhavens, van waar Zweden prima ijzererts naar Duitsland wordt verscheept, kunnen er door een bezetting van de eilanden twee volkomen worden geblokkeerd (Lulea en Gävle), terwijl een derde (Oxelösund) om zo te zeggen binnen handbereik ligt. Men bedenke in dit verband maar eens, dat Duitsland in 1937 voor 58% van zijn totale invoer van ijzererts (en voor 46% van zijn totale ertsinvoer) van Zweden afhankelijk was. En zowat de helft van de 9.330.000 ton ijzererts, welke Duitsland in dat jaar uit Zweden importeerde, werd uit de bovengenoemde drie havens verscheept, de rest uit Narvik (Noorwegen). Het zou voor een sterke vijand, die zich op de Aland-eilanden genesteld had, al heel gemakkelijk zijn, deze handel, en dus

Duitslands belangrijkste industrieën, te verlammen.

Dat de Aland-eilanden een van de gevaarlijkste steenen van Europa kunnen zijn, stond voor strategen en diplomaten al lang vast. Vandaar dat er al zo veel pogingen zijn gedaan om er het gevaar-element aan te ontnemen. Voor de eerste maal werden de eilanden gedemilitariseerd in 1856, nadat Rusland de Krim-oorlog verloren had. In 1909 verklaarde de tsaar de demilitarisatie niet meer geldig en tijdens de wereldoorlog werd de archipel door de Russen zwaar versterkt. Maar krachtens de Conventie van 20 October 1921 werden de eilanden opnieuw gedemilitariseerd en tevens geneutraliseerd.

Tot het jaar 1935 maakte niemand bewaar tegen deze eerlijke en verstandige regeling van de Aland-kwestie. Maar in October van dat jaar begonnen Finse nationalistische kringen, onder leiding van admiraal Gustav von Schoultz, een Baltische baron van Duitse afkomst, een breedopgezette campagne voor het opnieuw versterken van de eilanden.

Terwijl de Finse regering zich aanvankelijk gereserveerd toonde en Stockholm zich tegen dat plan verklaarde, betuigde de Duitse pers met onverholen vreugde haar instemming. Waarom? De reden ligt voor de hand. Na de wereldoorlog hebben Duitse troepen en vrijcorpsen Finland geholpen zijn onafhankelijkheid te herwinnen. Berlijn's invloed was daardoor altijd al groot te Helsinki. En sinds Hitler aan het bewind kwam, is die oude invloed voortdurend gebruikt om Finland tot een grote Nazi-basis te maken voor de „Opmars naar het Oosten“.

De Nazi's en hun Fins-fascistische Lappo-vrienden hopen, dat Duitsland en Finland, als het tot een grote oorlog komt, het fluks eens zullen worden (zo nodig met behulp van een Putsch te Helsinki) over „wederzijdse bijstand“. Duitse troepen zouden dan Finland's grens naar Rusland „lenen“ en de verdediging van de Aland-eilanden „op zich nemen“. Te Hangö, dat de uitgang van de Finse Golf beheerst, zou het Duits eskader worden gestationeerd. En nu ligt het voor de hand, dat een flink-versterkte Aland-archipel, die op het beslissende moment door de eigenaars-in-naam aan Duitsland wordt overgedaan, voor de Nazi's van veel meer nut zou zijn dan een gedemilitariseerd en geneutraliseerd gebied.

De laatste tijd is een nieuwe merkwaardige ontwikkeling het gecompliceerde geintreger om de Aland-eilanden nog ondoorzichtiger komen maken. Nadat de Zweedse sociaal-democraten zich lang tegen versterking van de archipel hadden verzet, hoorde men eensklaps geen protesten meer; de Zweedse pers van alle richtingen, met uitzondering van de communistische, sprak zich voor versterking uit. Ten slotte verklaarde de Zweedse minister van Buitenlandse Zaken Sandler openhartig: „Ik ben van mening veranderd met betrekking tot de Aland-kwestie, want de omstandigheden zijn ook volkomen veranderd, en stellig niet in gunstige zin.“ En hij onthulde, dat de regeringen van Zweden en Finland al enige tijd vertrouwelijke besprekingen voerden over een remilitarisatie van de eilanden.

Terzelfdertijd deelde de Finse premier Cajander in een radio-rede het besluit der regering mee, dat er een garnizoen zou komen op de archipel.

Merkwaardiger was nog, dat de Duitse pers en haar journalistieke bondgenoten in Scandinavië de neiging aan de dag gingen leggen om niet meer de nadruk te leggen op datgene wat een paar maanden tevoren nog hun innig verlangen was geweest, ja het zelfs af te wijzen. Alleen de Lappo-pers in Finland enerzijds en de communistische bladen in Rusland en Zweden anderzijds volharden in hun houding. Vanwaar die chaos in de openbare mening? De meest plausible opvatting is deze: Het officiële Finland (afgezien van de militaire kaste) toont de laatste tijd een groeiende neiging om zich bij de Scandinavische politiek aan te sluiten, d.w.z. democratie in het eigen land, absolute neutraliteit in de buitenlandse politiek. Dit streven, dat naar men mag aannemen niet los staat van zekere Britse invloeden, schijnt het vertrouwen der Duitsers, dat zij Finland als een instrument kunnen gebruiken, ietwat te hebben

ben geschokt. Maar als zij dus niet de zekerheid hebben, dat de Aland-eilanden hun netjes worden uitgeleverd, dan zien de Duitsers de eilanden uiteraard liever onverdedigd.

De enige mensen ter wereld, wier opvattingen omtrent de Aland-kwestie nooit ook maar de geringste wijziging hebben ondergaan, zijn de Alanders zelf. Zij koesteren een oud en grondig wantrouwen jegens Finland en beschouwen een garnizoen, zelfs al wordt dat op de eilanden zelf gerecriteerd, als een begin van „verlating“ en van het einde van hun dierbare autonomie. Zij wrokken dan ook over de wijziging van Zweden's houding in dezen. Zij hadden gehoopt, dat Stockholm hun belangen onder alle omstandigheden zou hebben behartigd, en nu zien zij hun voorrechten verkwanseld door hun eigen bloedverwanten en beschermers. De leuze der eilanden was altijd: „Geen kanonnen hier — En laat ons rustig onze kool verbouwen“. En thans zien zij het geburen, dat hun land toch weer gereïmilitariseerd wordt.

Minister Sandler hield in November j.l. een openbare rede, waarin hij o.a. zeide: „De regeringen van Zweden en Finland zagen zich op forse wijze voor de noodzakelijkheid geplaatst, snel maatregelen te nemen teneinde de neutraliteit der Aland-eilanden te waarborgen“.

Tot zover het artikel.

Onze lezers zien zelf wel hoe in de laatste maanden door het samengaan van Duitsland en Rusland de situatie geheel veranderd is.

Maar des te duidelijker blijkt eruit, hoe het Duits-Russische pact een monsterverbond is, waaruit op de duur de grootste nadelen voor Duitsland zelf zullen voortkomen.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Wie in de tot nu toe gevoerde strijd het meeste voordeel vindt, dat zijn de Sovjets. Wat er indertijd bekend geworden is over het Russisch-Duits non-agressie-pact, is zowat later bleek uit de verdeling van Polen, die toen ook vastgesteld werd, slechts een klein deel geweest te zijn om de wereld te zien in de ogen te stroomen. Dat er toen verder ook nog meer besluiten te uitteit de Russische actie in de Baltische staten is ook zeer waarschijnlijk, of wanneer dat niet het geval was, dan maakt Rusland thans gebruik van de strijd waardoor Duitsland vastgehouden wordt om in het Oosten zijn invloedsfeer uit te spreiden; ja zelfs om de territoriale rechten en de soevereiniteit dezer landen op de ergste wijze te scheiden. Dat is reeds gebeurd met Estland; met Letland en Litouwen wordt is het contract met Lithouwen getekend, terwijl met Finland nog wordt onderhandeld. Het vermindert, dat Finland onwilling is aan Rusland toe te geven, speciaal in verband met de Aland-eilanden, over welk belangrijk strategisch punt, we elders in dit blad een artikel hebben overgenomen.

Wat zou Duitsland nog een jaar geleden te keer hebben gemaakt tegen deze overtuiging van Rusland? Nu nu moet Duitsland inderdaad toezien; en mag het zelfs nog zijn teverledend te betuigen over dit alles en ook herover, dat Rusland zonder slag of stoot met de grootste buit is gaan lopen van Polen, waarvoor Duitsland 90 duizend man, volgens cijfers van Hitler, heeft opgeofferd.

Duitsland zelf zal in de toekomst in zijn bestaan erger worden bedreigd door Rusland, dan door het door Engeland en Frankrijk. Maar daarmee ontstaat ook een groot gevaar voor Europa. Ook Engeland en Frankrijk mogen dit nu inzien, nu zij overwegen de vredesvoorstellen van Hitler.

Algemeen is de opinie, dat deze voorstellen geen basis voor besprekingen kunnen vormen. Maar,....., is er nog geen ander weg open dan Europa te beschermen tegen het oprukken de Bolsjewisme.

Moge het woord van Paus Pius XI nog eens worden overgenomen. In deze dagen zijn van bijzonder belang ook de woorden, welke hij onlangs sprak tot de Belgische ambassadeur bij het afdrukken van zijn geloofsbrieven en welke rede we hier laten volgen.

PHILIPS radioplayers 1940 Super 3 Uw adres **PALAIS ROYAL**

De aanvang van uwe sending van samen met een tragische ure in de geschiedenis der mensheid, een uur, dat ons hart niet meer kan verlaten. Wat, na het jongste wereldconflict, u

angst en de schrik der volken was, is
andernaal werkelijkheid geworden.
De catastrofe van niet te meten om-
vang is over de wereld gekomen, want
deze nieuwe oorlog doet reeds de
Europese bodem schudden op zijn basis
en vooral teistert hij het grondgebied
van een katholiek volk en geen mense-
lijke vooruitziendheid kan berekenen,
wel ontzettende slachting hij zal aan-
richten.

Noch is te voorzien, welke uitbrei-
ding hij zal aannemen en welke opeen-
volgende complicaties er de gevolgen
van zullen zijn.

Uwe excellentie heeft terecht gewe-
zen op de pogingen, tot het laatste
ogenblik toe ondernomen door den
Belgischen soeverein, om de bedreig-
de vrede te redden en de volken te
vrijwaren van de ernstigste rampen.
Maar wie kon vuriger wensen, die
edelmooie pogingen te steunen dan
de vader der Christenheid?

Door de plichten van Ons Aposto-
lisch ambt boven de particuliere con-
flicten gesteld, en in Onze Vaderlijke
bezorgdheid wakend over het ware
welzijn van alle volken, zagen Wij met
een smartelijke beklemming des harten
van dag tot dag deze ramp naderen,
welke moest komen als een onver-
meidbaar gevolg van het prijsgeven van
het beginsel van onderhandelen en
van het grijpen naar gewapend geweld.

Wijbehoeven niet te herhalen, hoe
het vooruitzicht van zo'n groot onge-
luk Ons onophoudelijk vergezeld
sinds de eerste dag van ons Pontifi-
caat; hoe Wij tot het uiterste ogenblik
van het uitbreken der vijandelijkheden
niets nagelaten hebben wat in Ons
vermogen lag, om hetzij door gebieden
en openbare aansporingen, hetzij door
herhaalde vertrouwelijke en duidelijke
demarches de geesten voor te lichten
over de ernst van het gevaar en om
hen te brengen tot loyale en vredelie-
vende onderhandelingen op de enige
soliede en duurzame grondslag van
rechtvaardigheid en liefde.

Rechtvaardigheid, welke evenzeer
aan de zwaksten niet minder dan aan
de sterksten moet bewezen worden.
Liefde, welke voor de afdwalingen
van het egoïsme behoedt, zo dat het
recht van de een bewaard blijft, zon-
der dat het recht van de ander niet
vergeten, geloofend of positief ge-
schonden wordt.

Thans staat, ongelukkigwijze het
kanongebulder, het tumult van de
strijdende legers en de snelle ontwikke-
ling van de oorlog op het punt, alle
ander gebeden te overstemmen.

De reeds ontkende vijandelijkhe-
den in sommige sectoren schijnen thans
niet de snelheid van de bliksem de we-
gen te versperren voor de kampioenen
van de vrede, die gisteren nog toegan-
kelijk konden schijnen voor wederzijds
geen wil.

De angst ten aanzien van zaken richten
Wij Onze gebeden tot God, Die de
harten der mensheid in Zijn handen
heeft, opdat Hij de dagen der beproe-
ving bekorte en opdat Hij voor de vol-
ken, bedreigd door een onuitsprekelijke
ramp, nieuwe wegen open, welke lei-
den naar de vrede, voordat de tegen-
woordige brand zich uitbreidt tot een
universele catastrofe.

Daar Wij — hoewel onwaardig —
de Stedehouder zijn van Hem, die op
aarde is neergelegd als de Vredesvorst
en gesteund als Wij Ons voelen door
de gebeden der gelovigen en gesterkt
door de zekerheid, dat Wij met Ons
hebben een ontelbaar aantal zielen van
goede wil, zullen Wij niet ophouden,
zeggend de gelegenheden te zoeken,
welke zich wellicht voordoen, om de
velken, die thans onder elkaander ver-
deeld zijn, opnieuw te leiden naar een
vrede, servol voor allen en vooral in
overeenstemming met het menselijke en
christelijke geweten, een vrede, die de
vitalen rechten van een ieder waar-
borgt, bewaart de veiligheid en de
rust der volken en vervolgens, indien
zulk niet mogelijk mocht zijn, zullen
Wij, na streven, de verschrikke-
lijke ramp toegebrachte wonden te
verzachten, of tenminste die, welke in
de toekomst zouden kunnen worden
toegebracht.

In dit verband herinneren Wij met
grote voldoening aan de verklaringen,
waarmede de oorlogvoerende mogend-
heden bij het uitbreken van het con-
flict openlijk en met name hebben be-
vestigd haar verlangen, tijdens de oor-
log de wetten der menselijkheid te
respecteren en de reeds tot stand ge-
komen overeenkomsten na te komen.

Wij willen daarom op geheel bij-
zondere wijze de hoop uitspreken, dat
de burgerbevolkingen gespaard zullen
blijven van iedere directe militaire
operatie, dat in de bezette gebieden
het leven, het eigendom, de eer en de
godsdienstige gevoelens der bewoners
geëerbiedigd zullen worden, dat de
krijgsgevangenen menselijk zullen
worden behandeld en zonder belemme-
ning de vertroosting en versterking
van de godsdienst zullen kunnen ont-
vangen en dat van het gebruik van
giftige gasen zal worden afgezien."

EMMASTAD.

SPORTCLUB „ASIENTO“.

Vacantie-bussen.

Gedurende deze vacantiweek zul-
len weer iedere dag, te beginnen met
Dinsdag, 10 October, enige bussen
vertrekken voor het vervoer van
schoolkinderen naar Piscaderabaai.
Vertrek van Groentemarkt Negropont
via Canario om 9 uur v.m.; terug van
Piscaderabaai om 11.30 v.m.

De kaarten welke de vorige maal
werden uitgereikt, kunnen thans weer
worden gebruikt. Nieuwe kaarten
kunnen door leden van de Sportclub
worden aangevraagd bij den Heer
van Kekem.

Korfbal.

Na een lange rustpoos zal Vrijdag,
13 October a.s. om half vijf een twaalf-
tal van „ASIENTO“ een oefenwed-
strijd spelen tegen „VAN ENGE-
LEN“. De spelers en speelders zullen
tijdig hun aanschrijving ontvangen.

Het twaalfstal zal tevens nog nader
in de krant worden bekend gemaakt.

Hockey.

Donderdag 12 October a.s. mixed
wedstrijd tussen de volgende elftallen.
Aanvang 4.40 n.m. precies.

WIT

Hartgers
v. Doeland Mevr. v. Mourik-
Broekman
Mej. Struving Kuipers Mej.
den Boef
v. Altena Mej. v. Oenen Mourik-
Mej. Specht-Grijp Brepols

Broek Mevr. Deelen Deelen
Mej. Coppoolse Bakker
Mej. Philipszoon v. Beveren
Mevr. Zaalberg
Mevr. de Nieuwe Grasman
de Ridder

ROOD

Scheidsrechter: Lotman
Reserves wit: Kogeler, van Cogh,
Jaaknegt.
Reserves rood: Meyeringh, Zaal-
berg, Breedveld.

Afschrijvingen slechts bij uiterste
noodzaak aan HH. Zaalberg en de
Boer (TA).

SHELL GOLF CLUB.

Het „Safety-first“ tournament be-
hoort voor dit jaar wederom tot het
verleden.

De finale welke Zondag gespeeld
werden, waren zeer spannend. Na de
ochtendronnen was met geen moge-
lijkheid te zeggen wie de eventuele
winnaars zouden zijn. Uiteindelijk
bleek het zwakke geslacht toch te sterk
te zijn voor de vertegenwoordigers
van de andere sexe, die beiden hun
partij verloren.

De uitslag was:
finale om 1e of 2e prijs
Mevrouw Bouman wint met 2 en 1
van Hr. Themans.

finale om 3e of 4e prijs
Mevrouw Becker wint met 4 en 3
van Hr. Bloomfeld.

Bij ontstentenis van den voorzitter,
de Hr. Korthals, werden na afloop de
prijzen met een hartelijk speechje door
den Hr. Bloomfeld aan de winnaressen
en winnaars uitgereikt.

**NAM U REEDS VERDUISTE-
RINGSMAATREGELEN VOOR
UW WONING? DOE DIT VOOR
HET TE LAAT IS.**

SENSATIONEEL LAGE PRIJZEN

Vanaf heden:

Sunkist Sinaasappels per kist fl. 3,50

Appels per kist „ 3,50

Grapefruits per kist „ 3,50

VERKRIJGBAAR BIJ

F. VREUGDENHIL'S LEVENSMIDDELENBEDRIJF,
de Ruiterskade 36,

en KOELHUIS HOEK, Ansinghstraat.

**Wederverkopers genieten bij aankoop
van partijen van 100 kisten rabat.**

**Deze kunnen zich ook vervoegeen bij de
firma Edwards Henriquez & Co.**

Vergiftigde nieren.

**Verwijdert kiemen, zuivert Uw bloed
bloed en boeindigt het 's nachts wakker
worden.**

Als U vergif en zuren uit Uw nieren
wilt verwijderen, het bloed zuiveren,
en een eind maken aan de irritaties van de
blaas, zodat U 's nachts niet meer wak-
ker wordt, koop dan voor f 0.75 een doos-
je **HAARLEMMER OLIE CAPSULES**
(GOLD MEDAL), het beroemde anti-
septisch middel en gebruik het onmiddellijk.
Als Uw nieren en blaas zwak zijn,
voelt U de volgende symptomen: weinig
afvoer, pijnlijk en brandend, rugpijn,
kramp aan de voeten en oogpijn.

CURACAO.

**HULP-ACTIE RAMP
„WILLEM v. EWIJCK“.**

**Het „Marine Rampen Fonds“ op
de bres.**

Direct geven is thans dubbel geven.

Men schrijft ons:
Korte tijd geleden is ter hoogte van
Terschelling, H. Ms. Mijnenveger
„Willem van Ewijck“ door een ramp
getroffen, een ramp die het leven
kostte aan niet minder dan 30 opva-
renden van dit schip.

Een golf van ontroering ging door
Nederland, bij het vernemen van de
mare, dat 30 ferme kerels, tijdens de
uitoefening van hun werk ten dienste
der gehele Nederlandse gemeenschap,
omkwamen. Dubbel spreekt de tragiek
dezer catastrofe, nu zij geschiedde
in een tijd, dat de Marine haar prach-
tig werk verricht inzake waarborging
der Nederlandse neutraliteit.

Reeds vernamen wij, dat er stem-
men opgingen om de nabestaanden
van de slachtoffers op enigerlei wijze
te steunen, en dat bewijst, dat men
bereid is spontaan iets van de nood
te lenigen, die een deel der nabestaan-
den te dragen krijgt.

Welnu, Nederland bezit een instel-
ling, ten doel hebbende het verlenen
van steun aan het militaire Marine-
personeel en hun nagelaten betrekkin-
gen bij rampen, het bekende „Marine
Rampen Fonds 1914—1919“, het
Fonds, dat ook het initiatief genomen
heeft voor de oprichting van het mo-
nument „Voor hen, die vielen“, aan
de voet waarvan, de dag na de ramp,
namens Koningin Wilhelmina een
krans gelegd werd.

Dit Fonds, waarvan in het bestuur
zitting hebben vertegenwoordigers van
officieren en onderofficieren der Kon-
inklijke Marine, stelt zich ook thans
weder ten doel het in ontvangst nemen
van gelden ten bate der slachtoffers en
hun nabestaanden. Het hoopt en ver-
wacht, dat de giften rijklijk zullen
vloeien. Zo ooit, dan is hier hulp nodig,
maar evenzeer geldt: verstrekt deze
hulp spoedig, zo mogelijk nog vandaag.
De naam van het Fonds waarborgt een
zo efficiënt mogelijke uitkering der gel-
den.

Het is aan te bevelen, dat reeds
gestorte gelden bij andere instellingen
en comités ook aan het Fonds wor-
den overgemaakt, teneinde versnippe-
ring te voorkomen.

Steunt het Marine Rampen Fonds,
en verricht daarmede de ereplicht van
den Nederlander, die thans stoffelijk
bewijzen kan dat hij iets over heeft
voor het werk dezer wakkere mannen
van de Nederlandse Marine. Men
storte zijn gift op girorekening no.
113397 te Den Helder ten name van
het Marine Rampenfonds of bij de Rot-
terdamse Bankvereniging aldaar.

Penningmeester van het fonds is de
heer S. Koning, Directeur N.V. Druk-
kerij en Uitgeverij v.h. C. de Boer Jr.,
Den Helder.

DE EERSTE VERDUISTERINGS- PROEF OP CURACAO.

De radio, in casu de Curum zal bij
een en ander een belangrijke rol spe-
len. Door de radio zullen reportages
gegeven worden van het verduisterd
Curacao. Men zal door de radio ook
aangeven, dat hier of daar een licht-
plek zichtbaar is en het is niet onmo-
gelijk, dat de stem van de omroeper
plotseling het huis van een eezame
familie binnenrolt en mededeelt, dat
juist het huis van deze eezame familie
een lelijke lichtschijn doorlaat!

In patrouilles van drie man zal men
naar lichtlekken speuren, ook vanaf
hoge punten zal men zoeken naar
schijnsels in de duisternis, terwijl ten-
slotte vanuit een vliegtuig het verduis-
terd Curacao zal worden waargeno-
men.

Het centrum van de lichtspeurders-
dienst wordt gevestigd in het hoofd-
bureau van politie. In dit centrum zal
ook een groep vrijwilligers van het
rode kruis aanwezig zijn die ogenblik-
kelijk uitdrukt, wanneer tengevolge
van de duisternis hier of daar een on-
geluk mocht ontstaan. Niet alleen dat
leden van de Eerste Hulp bij Ongeeluk-
ken op de hoofdwacht van het politie-
bureau worden gestationeerd, maar
ook op andere plaatsen zullen zij aan-
wezig zijn, om hulp te verlenen, waar
dit nodig mocht zijn.

Vooreerst menen we het thans bij
deze beschrijving van de bedoeling der
oefening en van de voornaamste lijnen
waarlangs een en ander wordt uitge-
voerd, te kunnen laten. Echter niet
zonder nogmaals onze lezers op te
wekken, reeds nu maatregelen op te

In de haven en bij de C.P.I.M. b.v.
zal men moeten blijven doorwerken.
In beide bedrijven zal men dus, zij
het een minimum hoeveelheid, licht
moeten hebben, terwijl het bovendien
mogelijk is, om door het nemen van
speciale maatregelen dit licht nog af te
schermen, zodat het van enige hoogte
vrij moeilijk is te zien.

De samenwerking met de C.P.I.M.
aldus Luit. v.d. Laarschot is ideaal. En
men heeft daar dan ook de middelen
om met een minimum van licht door
te werken en bovendien dit licht nog
tegen lichtuitstraling af te dekken. In
de haven eveneens. Speciaal daarvoor
aangewezen technici zijn met de ver-
duistering van C.P.I.M. en haven be-
last.

Van meer belang zijn dus hier te
bespreken de maatregelen, welke door
de bewoners van Willemstad, Emma-
stad, Rio Canario, Groot Kwartier,
Julianadorp, Bullenbaai, Santa Barba-
ra, enz., enz., zullen moeten worden
genomen, en welke de Beurs heel dui-
delijk als volgt beschreven heeft:
Vooraf dient 'n waarschuwing te gaan!

De luchtbeschermingsoefening zal
op Maandag 23 October om acht uur
beginnen en om half tien als geëind-
igd worden beschouwd. Gelukkig is
Nederland nog niet in oorlog en wij
allen hopen, dat ons moederland en
dus ook Curacao, nimmer in oorlog
zal komen. Maar wanneer het eens
zou gebeuren, dan zal, wat nu nog
oefening is, een gewone toestand wor-
den, waaraan we ons, zij het moeilijk
zullen moeten wennen.

Hieruit volgt, dat men niet de vol-
gende houding moet aannemen:

Aangezien op 23 October het gou-
vernement op de uitgebreidste mogelijke
schaal een verduisteringsoefening
houdt en anderhalf uur lang geen licht
door mijn ruiten naar buiten mag
dringen, draai ik dus doodgewoon het
licht uit en wacht tot die anderhalf
uur voorbij zijn!

Het is duidelijk dat deze houding
fout is. Want, indien ons land wer-
kelijk in de oorlog wordt betrokken,
wat helaas niet is uitgesloten, dan zal
men niet dag in, dag uit des avonds
zonder licht in huis kunnen rondschar-
relen. Men moet dus thans maatreg-
elen nemen, om binnenshuis licht te
hebben en toch er voor te zorgen, dat
het licht niet naar buiten uitstraalt.

Het eenvoudigste is om de jalou-
zieën te sluiten, of wat effectiever zal
zijn, de houten vensters, die menigmaal,
vooral voor de oudere huizen, aanwe-
zig zijn. Mocht het sluiten van de ja-
louzieën niet afdoende blijken, dan zijn
er nog middelen te over, zoals het op-
hangen van zwarte doeken. Hierover
komen later, nog applicaties, terwijl
men reeds thans thuis de nodige proe-
ven nemen kan.

Dus het parool luidt: op 23 October
hebben we thuis wel licht aan, zij het
ook bescheiden licht, dat wij nodig
hebben, terwijl we niet direct nodige
lichtpunten niet aandoen, en verder
er voor zorg dragen, dat het licht op
geen enkele wijze naar buiten uitstraalt.

De straatverlichting zal geheel wor-
den gedoofd, zodat het met het oog
op de diepe duisternis, die in de stad
zal heersen, het niet raadzaam is om
in de betrokken uren uit te gaan.
Etalageverlichting is natuurlijk ver-
boden, terwijl evenmin lichtreclames in
deze uren zullen mogen branden.

Het autoverkeer zal gewoon mogen
voortgaan, doch de lampen zullen ge-
heel en al afgeschermd moeten wor-
den, hetgeen met zwarte doeken, waar-
in een kleine blauwe opening wordt
gelaten, mogelijk is. Ook hieromtrent
volgen nog nadere mededelingen.

Het is uiteraard noodzakelijk om
gedurende de duisternis uiterst voor-
zichtig te rijden. Op bepaalde ver-
keerspunten zal men de richting met
witte kalk of witte verf aangeven.

De radio, in casu de Curum zal bij
een en ander een belangrijke rol spe-
len. Door de radio zullen reportages
gegeven worden van het verduisterd
Curacao. Men zal door de radio ook
aangeven, dat hier of daar een licht-
plek zichtbaar is en het is niet onmo-
gelijk, dat de stem van de omroeper
plotseling het huis van een eezame
familie binnenrolt en mededeelt, dat
juist het huis van deze eezame familie
een lelijke lichtschijn doorlaat!

In patrouilles van drie man zal men
naar lichtlekken speuren, ook vanaf
hoge punten zal men zoeken naar
schijnsels in de duisternis, terwijl ten-
slotte vanuit een vliegtuig het verduis-
terd Curacao zal worden waargeno-
men.

Het centrum van de lichtspeurders-
dienst wordt gevestigd in het hoofd-
bureau van politie. In dit centrum zal
ook een groep vrijwilligers van het
rode kruis aanwezig zijn die ogenblik-
kelijk uitdrukt, wanneer tengevolge
van de duisternis hier of daar een on-
geluk mocht ontstaan. Niet alleen dat
leden van de Eerste Hulp bij Ongeeluk-
ken op de hoofdwacht van het politie-
bureau worden gestationeerd, maar
ook op andere plaatsen zullen zij aan-
wezig zijn, om hulp te verlenen, waar
dit nodig mocht zijn.

Vooreerst menen we het thans bij
deze beschrijving van de bedoeling der
oefening en van de voornaamste lijnen
waarlangs een en ander wordt uitge-
voerd, te kunnen laten. Echter niet
zonder nogmaals onze lezers op te
wekken, reeds nu maatregelen op te

BEKENDMAKING.

De Administrateur van Financien in Cu-
raçao maakt bekend, dat met ingang van
heden voor de betaling van grondbelasting,
gebruiksbelasting, inkomstenbelasting, re-
keningen wegens waterlevering door de
landswatervoorzieningsdienst, telephoon-
abonnementen en schoolgelden door den
Koloniaal Ontvanger op Curaçao cheques
op de Hollandsche Bank Unie N.V. en de
Maduro en Curiel's Bank N.V. worden
aangenomen.

De cheques dienen te worden gesteld
ten name van den Koloniaal Ontvanger
op Curaçao.

Bij de toezending of afgifte van de
cheques moeten de betreffende aanslag-
biljetten of invorderingsformulieren wor-
den overgelegd.

De aandacht van belanghebbenden wordt
er op gevestigd, dat het bedrag cheques
tevens eventuele boeten en vervolgings-
kosten dient te dekken.

Zolang de cheques bij de bankinstellin-
gen, waarop zij zijn afgegeven, niet zijn
verrekend, kan door den betrokkene aan
de door middel van de cheques gedane
betalingen geenerlei aanspraak worden
ontleend.

Zoodra van de bankinstellingen, waarop
de cheques zijn afgegeven, bericht is ont-
vangen, dat de cheques zijn verrekend,
worden de daarbij overgelegde aanslag-
biljetten of invorderingsformulieren ge-
kwiteerd teruggezonden.

De Administrateur van Financien voornoemd,
FRANKE.

3—1

Valse tanden gebruikers hebben een minder aangename adem!

„Moeten meer dan eens de mond spoelen“ zeggen
de tandartsen, en bevelen Polident aan.

69

t gebit en de bridge verzamelen ingre-
dienten, die een minder aangename lucht
verspreiden. Een vuile schuim verzamelt
zich onder 't gebit. Dit schuim verza-
melt ziektekiemen en ontwikkelt bacteri-
ën. Het is zoosoo taa dat 't gewone af-
schuieren 't zelden afneemt. Het schuilt
in elk kleine scheur waar de borstel 't
niet kan bereiken. In de meeste gevallen
is het resultaat een „Gebit Adem“ waar-
schijnlijk de meeste onaangename geur.
Er is toch een volmaakt middel om valse
tanden schoon en zuiver te maken zonder
borstel, zuur of gevaar. Het is Polident,
het poeder dat alle schuim, vlekken, ont-
glangingen en geur weg neemt. Maakt
de adem fris; en 't gebit blijft in goede
staat. Tien duizenden noemen Polident
een zegen voor de welgesteldheid, ge-
schiktheid en gezondheid. Het kost U

Het zuivert als een toovermiddel.
Legt 't gebit of bridge in een half glas
water, voeger aan weinig Polident poeder
bij. Laat het 10 tot 15 minuten liggen,
dan is 't gereinigd..... klaar voor het
gebruik.

Verhindert „Gebit Adem“.

ALGEMEEN NEDERLANDSCH VERBOND
Groep Nederlandsche Antillen.

JEUGD-BIOSCOOPVOORSTELLING
Op Vrijdag 13 October a.s. in ROYY, aanvang 5 uur n.m.

Vertooning der rolprenten

No. 1	De Kattenbijeekomst	(gekleurde film)
2	Het Concert	(teekenfilm met Betty Boop)
3	Profliti Nieuws, o.a. De Nationale Vlootrevue. De verjaardag van H. K. H. Prinses Juliana.	
4	Een bezoek aan Japan	(gekleurde film)
5	Mijnheer Snaterbek speelt golf	(gekleurde film)
6	Curacao viert feest	(opgenomen door Foto Fisher)
7	Profliti Nieuws, o.a. De verdediging van Nederland Het bezoek van H.M. de Koningin aan België.	
8	Betty Boop ontvangt bezoek	(teekenfilm)
9	Charley Chase als taxi chauffeur	(klucht).

Voor leden en kinderen onder geleide van leden van het A.N.V. wordt
een gedeelte van het balkon vrijgehouden tot 10 minuten vóór aanvang
der voorstelling.

T O E G A N G S P R I J Z E N

voor kinderen	Balkon	F. 0.30	Beneden	F. 0.15
voor volwassenen	"	0.50	"	0.30

nemen, om op 23 October klaar te zijn
en kans te zien het huis effectief te
verduisteren, zonder evenwel het licht
uit te doen.

Dit laatste is eigenlijk de kern van
alles. Draagt er zorg voor, dat gij niet
tot degenen behoort, die gemoedelijk
het licht uitdraaien en daarmede prak-
tisch wel aan de oefening meedoen,
doch niet op de wijze, die in geval van
oorlog, waarop alles is gebaseerd,
mogelijk en gewenst is.

Met een klein beetje goede wil, zo
gelooven we, dat deze eerste verduis-
teringsproef slagen.

VERDUISTERINGSOEFENING.

De luchtbeschermingsdienst deelt
mede dat gedurende de verduisterings-
oefeningen op 23 October, het Rode
Kruis haar medewerking zal verlenen
door het bezetten van een aantal eer-
ste hulpposten. Voor de plaats van
deze posten wordt verwezen naar de
mededelingen, welke, onder de alge-
mene gedragsregels zijn afgedrukt.

Toen een dertig jaar geleden in Holland de wet op het arbeidscontract verscheen, werd er wel eens dit liedje gezongen: „Allemaal maar verplichtingen voor de werkgever, die zo'n wet meebrengt.”

Daar zelfde liedje, het zou wel vreemd zijn, als het niet gebeurde, zal ook wel hier door de een of ander gezongen worden, maar laat men nu eens, niet vergeten, dat de werknemer vanzelfsprekend in de meest ongunstigste conditie is, m.a.w. het gemakkelijkste van de twee, werkgever en werknemer onrechtvaardig kan bejegend worden.

Laat men ook niet zeggen: „Die rompslomp hebben we hier niet nodig”. Hoeveel mensen hier op Curaçao leven er op een arbeidscontract? Ja, nog beter zou men de vraag andersom kunnen stellen: „Hoeveel mensen op Curaçao leven er zonder een arbeidscontract?” Mensen, die het belang van deze hervormingen in het burgerlijk wetboek niet zien, komen niet op voor volksbelang!

Onder de verschillende dingen die deze wet regelt, zien we ook de boete handeld.

Boete is altijd iets onaangenaams, maar het wordt dubbel onaangenaam, als de boete zo wordt, dat men het merkt aan zijn boterham, als door boete ons loon minder wordt.

Een werkgever kan vorderen, dat het werk goed verricht wordt en kan ook zijn maatregelen treffen, maar begint hij met een boete, die bestaat in het aftrekken van enkele dubbeltjes van het salaris, dan is men heet.

Het is alsof men zeggen wil: „Blijf daarna af, dat is mijn boterham en daar kan ik toch ook niet buiten, gelijk geen enkel mens.” Men voelt zich door boete gauw onrechtvaardig behandeld. En daarom begrijpen wij ook niet, dat sommige werkgevers hun heil zo bij uitstek in boete zoeken, er zijn wel andere middelen om hun doel te bereiken, dat n.l. het werk goed gedaan wordt. We vinden het niet politiek, ofschoon, nogmaals, zij er recht toe hebben boete op te leggen, maar dan tot zekere hoogte.

Tot zekere hoogte en daarom verheugt het ons, dat in de hervormingen ook is opgenomen een bepaling, dat boete opleggen vooraf moet beschreven zijn in het contract en dan tot op de cent precies af, zodat niet een weer strengere chef in eens de boetes kan gaan verduubelen.

Bovendien lezen we ook, dat de boete in één week niet hoger mag zijn, dan het loon van een dag. Daar steekt natuurlijk ook de overtuiging achter: de overtreding moet niet zo gestraft worden, dat men juist in het formele, het loon te zwaar gestraft wordt. Bovendien vele werkgevers zijn kostwinners, treft daarin uw straf niet het gezin direct, maar eerst de werkmans persoonlijk. Door boete van ontneming van een aanmerkelijk gedeelte van het loon, wordt de hele familie beroofd van brood. Doch het is veel beter een bestraffing, zo nodig, te zoeken voor de werknemer persoonlijk, terwijl men hem toch het loon voor zijn familie laat.

De materie, die moet worden omschreven, is niet eenvoudig, maar daarom zijn we des te blijer, dat men het nu eindelijk geprobeerd heeft, door deze hervormingen in het burgerlijk wetboek van Curaçao voor te stellen.

Begrijpelijk doet men dat niet in twee a drie artikeltjes.

X.

OPLEIDING VOOR LAND-MACHINIST.

Reeds enige tijd geleden werd bericht dat door enkele belangstellenden in het technisch onderwijs hier ter plaatse werd gemeend, dat de mogelijk-

Bevrijd U van pijn, pijnlijkheid en rugpijn.

Met f 0.70 bent U klaar.

Spoedige verlichting zult U ondervinden wanneer U goed inwrijft met Omega Olie. Het bevat producten om pijn te verlichten, waardoor het zoo populair geworden is in geheel Curaçao voor pijn, verstijving, lamheid en andere koollingen.

Gebruik een flacon van f 0.70 voor rugpijn — trekt pijn, opzwellingen ontkengen weg.

Goed inwrijven voor stijve hals, pijnlijke armen, voeten, verkoudheid — altijd resultaat.

Gebruik het met vertrouwen voor Uw kwellende reumatiek, rheurastenie — rugpijn — neuralgia — het stelt U niet teleur — een flacon krachtige en onschadelijke Omega Olie, kost maar f 0.70 in elke Apotheek van Curaçao.

heid, hier een diploma voor landmachinist te kunnen verwerven, in een behoefte zou voorzien.

In opdracht van Z.E. den Gouverneur, werd in overleg met de examencommissie, welke in Nederland deze examens afneemt, een regeling ontworpen waardoor het mogelijk werd hier reeds dit jaar een examen af te nemen voor het Voorlopige Diploma Landmachinist. Voor dit examen bleek zeer veel belangstelling te bestaan en reeds spoedig had zich een voldoende aantal kandidaten opgegeven om het examen te kunnen doen doorgaan. Evenwel bleek, dat er ook veel belangstelling bestond van diegenen die meenden nog onvoldoende voorbereid te zijn om aan dit examen te kunnen meedoen en werden dit eerste examen alleen diegenen bereikt die reeds op de een of andere wijze zich de nodige kennis hadden kunnen eigen maken om met kans op succes te kunnen deelnemen. Waar nu de wens bestond ook hen te bereiken die zich nu nog niet durfden wagen en bovendien ook de wens bestond de gelegenheid te openen om voor de hogere diploma's examen te doen, ontstond als vanzelf behoefte aan een geschikte opleiding voor deze examens.

Het initiatief werd genomen om tot de oprichting van een avondschool te geraken waar voor deze examens wordt opgeleid met een zodanige lesindeling, dat ook degenen die in een wachtestel dienst doen de lessen zouden kunnen volgen. Dank zij het Gouvernement konden de financiële moeilijkheden opgelost worden en dank zij verdere toegezegde medewerking zal zoveel mogelijk ieder in de gelegenheid worden gesteld de lessen zonder verzuim bij te wonen zodat thans, bij voldoende deelname op Donderdag 19 October a.s. met de lessen zal kunnen worden begonnen. Hier doet zich dus voor velen weer een mooie gelegenheid voor om zich verder in hun vak te bekwalen en diploma's te verwerven welke van groot nut zullen blijken te zijn om hun positie, in de buitstek technische bedrijven hier ter plaatse, te verbeteren. Het is dan ook te hopen, dat velen deze gelegenheid zullen benutten om hun kennis te verrijken om zich zodoende te plaatsen boven degenen die deze gelegenheid niet hebben benut. Wij hopen, dat het bovenstaande een opwekking moge zijn voor hen die nog mochten aarzelen om de handen uit de mouwen te steken, om zich tijdig voor dezen cursus op te geven. Zoals reeds per advertentie werd bekend gemaakt, kan aanmelding schriftelijk plaatsvinden bij den Heer Inspecteur v.h. Onderwijs, Fort Amsterdam en mondeling bij den Heer Schouten Directeur v.d. Ambachtsschool alhier.

M.S. „COLOMBIA”.

„Het m.s. „COLOMBIA” wordt a.s. Zondagmorgen om 6 uur te Curaçao verwacht en vertrekt Woensdagmorgen om 6 uur naar Pto. Limon, volgens de gebruikelijke route.

Algemeene kennisgeving.

Mr. J. J. A. ELLIS

EN

MAGDA J. M. PENN.

Geven U hierbij kennis, dat hun huwelijk Kerkelijk zal worden ingezegend onder de H. Mis, welke zal worden opgedragen door Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. P. I. VERRIET, in de Kathedrale kerk van St. Anna, op Dinsdag 17 October a.s. te 9 uur 's morgens.

RECEPTIE: 20.30 — 22 uur, ten huize van den Heer J. M. J. ELLIS,

weg naar Welgelegen No. 6, alhier.

2—1

Eenieder prijsst hem.

Maar kinderen zijn een voortdurende zorg voor de ouders. Zorgeloos, nieuwsgierig en speelsiek, realiseren kinderen nooit het risico dat zij lopen — schrammen, schaaf- en snijwonden. Deze zijn oorzaak van ernstige infecties.

Elke breuk in de huid, alle stof hoe onbeduidend, moet prompt en volledig worden gezuiverd. Gebruik DIOXOGEN — het safe en schadeloze kiemdodend en antiseptisch middel voor huiselijk gebruik. Zo gevaarloos dat een kind het vrij mag gebruiken. Dioxogen is dodelijk voor ziektenveroorzakende kiemen.

Verkrijgbaar in alle boticas.

EEN VOORSPELLING?

Is het een helderziende of een grap-maker die ons het volgende toestuurde?

Rede van Adolf Hitler bij het sluiten van de vrede in 1944.

Ik spreek te Londen op het historisch ogenblik dat ik het Britse Rijk onder mijn protectoraat heb genomen.

Gouwleider Roosevelt heeft ons de Ver. Staten als koloniën aangeboden. Ik aanvaard dit aanbod in naam van gerechtigheid en vrede.

Ik benoem Hermann Göring tot Tsaar aller Russen en heb Alfred Rosenberg benoemd tot Paus van Rome.

Ik verklaar thans plechtig in Europa geen verdere eisen meer te hebben en heb gouvleider Daladier opgedragen deze rede in het Frans te vertalen.

VREEMD, VREEMDER, VREEMDST.

Het was vreemd dat er aan de predikant op Aruba f 600.— vergoed werd voor het gebruik van vervoermiddelen, en aan de prot. leraar op Bonaire f 1500.—, terwijl er aan de vier pastoors te samen op Aruba maar f 160.— voor het zelfde doel vergoed werd.

Het was vreemd, dat de pastoor van de Playa niets vergoed kreeg, terwijl hij toch parochianen heeft wonen verder als Piedra Plat en in groter aantal.

Nog vreemder, dat, toen indertijd de landraden van Aruba, deze onbillijkheid in een wenselijkheidsbegroting trachtten te herstellen, deze onbillijkheid door het Bestuur gehandhaafd werd.

Het was nog vreemder, dat deze vergoedingen werden afgeschaft met 1 Januari 1939.

Maar het vreemdste van alles is, dat nu weer aan de predikant op Aruba f 600.— en aan de leraar op Bonaire 480 gulden is toegekend voor vergoeding, terwijl de pastoors niets zullen krijgen.

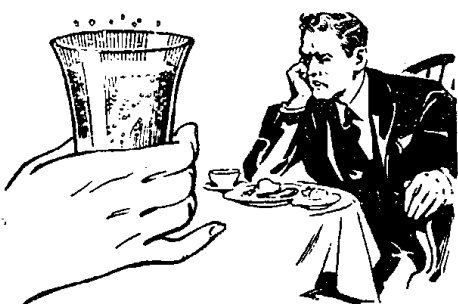
Nederland is toch maar een fijne Protestantse natie!!

DE BELASTINGSSCHULDIGEN.

Op verzoek van de betrokken belastingautoriteiten vestigen wij de aandacht van het publiek op de waarschuwingen, die enige dagen geleden door den Koloniaal Ontvanger in de dagbladen werden geplaatst en waarbij er aan werd herinnerd, dat reeds de laatste September van de Grond- en Gebruiksbelasting over het belastingjaar 1939 drie termijnen zijn verschenen en dus betaald hadden moeten zijn.

Mede in verband met de tijdsomstandigheden ligt het in het voordeelen voortaan stipt de hand te houden aan de verplichting, dat de kohierbelastingen in termijnen betaald moeten worden, zodat men dus met betaling van zijn aanslagen niet meer kan wachten totdat het belastingjaar geheel is verstreken.

Derhalve zal één dezer dagen tegen een ieder, die in gebreke bleef om op zijn aanslagen in de Grond- en Gebruiksbelasting over het belastingjaar 1939 minstens driebvierde gedeelte te voldoen, de gebruikelijke vervolging worden ingesteld door middel van aanmaning en dwangschrift.

PRONTO ALIVIO

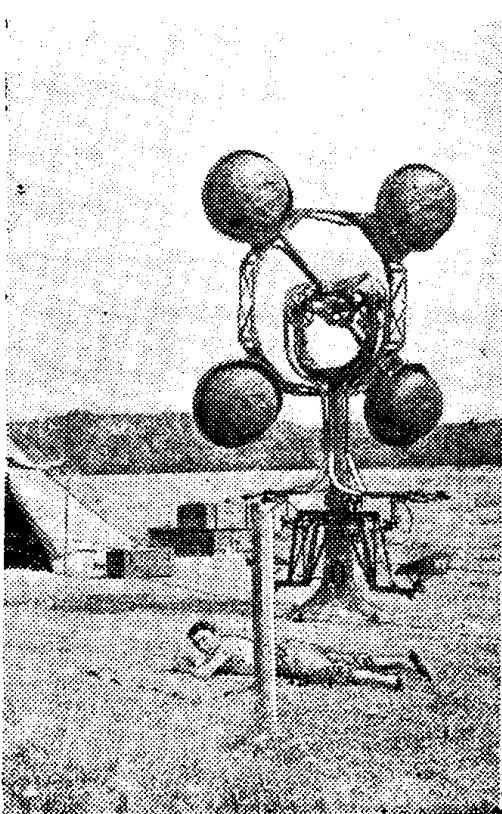
DE LOS MALESTARES DE ESTOMAGO

MILLONES de personas han experimentado un alivio sorprendente del malestar de estómago, indigestión ácida y dolores tomando el remedio contra la acidez—el mejor alcalizador del mundo

Alka-Seltzer

Tome una o dos tabletas en un vaso de agua. Esta bebida efervescente posee un doble secreto: alivia el dolor y el malestar eficazmente y sin peligro, ayudando a corregir la acidez excesiva, que generalmente causa sus males. El exceso de acidez es enemigo de la salud. Póngase bien y consérvese bien con Alka-Seltzer. Nada se le compra debido a lo pronto que alivia esos males y dolores cotidianos.

EN TODAS LAS FARMACIAS

Een „mechanisch oor” in de nabijheid van Parijs. Hiermee kan men reeds op grote afstand vliegtuigen horen.

EXZEEMLIJDERS VINDEN DADELIJK VERLICHTING EN VERZACHTING.

Of 't gewone roos, uitslag, puistjes, builen of exzeem is, men behoeft niet aan lelijke huidziekten te lijken. Gebruik maar een weinig Absordine Jr., 't beroemde antiseptisch wrijfmiddel dat duijzenden verlichting en verzachting bracht. 't Dringt diep door en neemt de pijn weg, z'n antiseptische kwaliteiten doden de microben, zuiveren de wonden en helpen gevaarlijke gassen verwijderen. Absordine Jr. is zacht en verfrissend — aangenaam in 't gebruik. Geen vlek of smet. Veilig en betrouwbaar, zal 't de fijnste teinten niet bederven. 't Is ook zuinig, „kleine beetjes maken één groot”. Heb altijd de fles bij de hand. Te koop in elke goede zaak 9—10.

ABSORBINE JR.

Bracht al jaren verlichting bij bezeerde spieren, spierpijn, kneuzingen, snijwonden, verstuikingen, schaafwonden

De daaraan verbonden vrij hoge kosten kan men zich besparen en met het oog daarop menen wij goed te doen, om onze lezers aan te bevelen om zich er nog eens terdege van te overtuigen, of zij hun verplichtingen nakwamen en indien zulks niet het geval mocht blijken te zijn, daaraan alsnog onmiddellijk te voldoen.

In dit verband zij men ook thans reeds-gewaarschuwd voor wat betreft de betaling van de Inkomstenbelasting over het belastingjaar 1939/40. Hiervan is aan het einde van deze maand de eerste helft verschuldigd, zodat de achterstalligen daarvan in het begin van November de eerste moeilijkheden zullen ondervinden. Wij zijn gemachtigd hieraan nog de mededeling te verbinden, dat vorenstaande vanzelfsprekend niet geldt voor al degenen, met wien namens den Koloniaal Ontvanger een regeling is getroffen om al hun achterstallige belastingsschulden op een overeengekomen wijze af te betalen, indien deze regeling tevens de Grond-, Gebruiks- en Inkomstenbelasting over het jaar 1939 omvat en de betrokkene steeds volgens de gesloten overeenkomst heeft betaald.

LUCHTDIENST AIR FRANCE.

De agenten van de Air France melden ons:

„Naar aanleiding van een schrijven, dat wij van den Heer Noizeux, vertegenwoordiger van de Air France „voor Zuid Amerika, mochten ontvangen, hebben wij de eer U mede te „delen, dat de luchtdienst van de Air „France, na een week onpothoud, „weer gewoon wordt voortgezet zonder enige wijziging in de dienstregeling of de tarieven.”

NEDERLAND.

ONZE OPPERBEVELHEBBER VAN LAND- EN ZEEMACHT.

Een krachtige figuur.

De man, op wien in deze dagen een ontzaglijke verantwoordelijkheid drukt, die in de laatste instantie over alle zaken, de Defensie betreffende, heeft te beslissen, is de onlangs benoemde Opperbevelhebber van Land- en Zeemacht, Zijne Excellentie Generaal I. H. Reynders.

Aan een artikel over den persoon van generaal Reynders, geplaatst in het Utr. Dgbl., dat een onderhoud heeft gehad met zijn zijner persoonlijke vrienden, ontleen wij o.m. het volgende:

Sinds generaal Reynders in 1934 werd benoemd tot chef van de Generale Staf — welke functionaris niet voor het voetlicht treedt, al komen ook in vredstijd alle draden bij hem samen — is hij onmiddellijk begonnen met het organiseren van een permanente grensbewaking. Het was tot die tijd n.l. zo, dat er in September practisch geen man onder de wapenen was. Eerst in October kwam de nieuwe lichte op, die pas tegen Januari geoefend genoemd kon worden. Generaal Reynders zag in, dat deze toestand eventueel rampzalige gevolgen zou kunnen hebben, en met medewerking van de ministers Van Dijk en Colijn werd hierin verandering gebracht.

Zo'n man hadden wij nodig toen de internationale toestand veroorzaakte dat overal om ons heen de bewapening werd opgevoerd; zo'n man hebben wij gelukkig nu op de hoogste plaats van de legerleiding, nu onze onafhankelijkheid met alle macht moet worden verdedigd. Zijne Excellentie Reynders heeft een zeer heldere blik op ingewikkelde kwesties, hij houdt er niet van lang over een oplossing te doen, hij hakt de knopen door, en naderhand blijkt dan altijd dat zijn beslissing de juiste was. Hij heeft nimmer naar de gunst van wie ook gestreefd. Er is een zekere overeenkomst in dit opzicht met wijlen generaal Snijders — die tijdens de wereldoorlog van 1914 — '18 de functie van opperbevelhebber van Land- en Zeemacht bekleedde — maar toch is er ook een groot onderscheid tussen deze twee mannen van karakter; generaal Snijders was stroef, bij het stugge af, een man van staal en ijzer. Generaal Reynders is daarentegen in de eerste plaats de vlotte militair, wiens stemming gemakkelijker te peilen is, hij is bewegelijker, minder gesloten, maar niettemin als Snijders een man van een sterk karakter en een onbuigzame wilskracht.

AANBESTEDING.

De Directeur van Openbare Werken zal op Woensdag 18 October a.s. 's middags om 3 uur ten zijnen kantore te Parera, in perceelen of in massa, in het openbaar aanbesteden.

Perceel 1: het maken van eenige uitbreidingen in het Rustoord Groot Kwartier te Curaçao.

Perceel 2: het bouwen van een district-meesterskantoor met dokterskamer te Westpunt Curaçao.

Bestek en teekeningen zijn verkrijgbaar bij den dienst van Openbare Werken te Parera tegen betaling van f. 10.— (samen voor beide perceelen.)

Restitutie bij ongeschonden inlevering binnen 3 dagen na den dag der aanbesteding f. 9.—

Inlichtingen volgens bestek.

De Directeur van Openbare Werken, Groote.

Niet velen zullen hebben opgemerkt dat er een verschil is geweest in de benoeming van den Opperbevelhebber nu en in 1914. Werd generaal Snijders benoemd op voordracht van de ministeries van Oorlog en Marine, thans werd de Opperbevelhebber voorgedragen door de raad van ministers, hetgeen ongetwijfeld aan zijn gezag ten goede komt, daar nu de gehele regering achter deze benoeming staat.

Zo staat het dan wel vast, dat het Opperbevel is toevertrouwd aan den beste onzer officieren, die het volle vertrouwen heeft van het leger en van de regering, en die dat bij nadere kennisgeving ongetwijfeld ook in brede lagen van ons volk zal winnen. Iemand met een schitterende staat van dienst, die op 55-jarige leeftijd reeds de hoogste militaire post bekleedde, die in vredstijd te bereiken is, die van Chef van de Generale Staf, thans Opperbevelhebber is van het door hemzelf opgebouwde leger. Niet alleen Zijne Excellentie zelf, ook ons volk kan gelukgewenst worden met deze benoeming.

EEN VAKGELEERDE VOOR EEN BETERE GEZINSPOLITIEK.

Prof. Boudijk-Bastiaanse, gynaecoloog aan de Amsterdamse Universiteit, heeft onlangs te Utrecht een rede gehouden over de daling van het geboortecijfer. Deze bij uitstek bevoegde spreker, wees op de achteruitgang van de geboortecijfers in de verschillende Europese landen, en zeide, dat het absoluut zeker is, dat wanneer hierin geen verandering komt, de blanke volkeren zullen uitsterven. Terwijl ook tengevolge van de daling der geboortecijfers de gemiddelde kwaliteit van het mensdom achteruitgaat.

Daar zegt geen politicus of propagandist voor het grote gezin, maar een vak-geleerde, een hogleraar van een van de Nederlandse universiteiten.

Zijn waarschuwing, zo voegt de N. Tilb. Crt., hier aan toe, heeft des te meer betekenis nu de blanke volkeren, de achteruitgang van de bevolking nog gaan bespoedigen door het uitmoorden van elkanders jonge en jongere mannen en door luchtbombardementen waarschijnlijk ook van vrouwen en kinderen.

De Amsterdamse hoogleraar betoogde intussen nog meer. Hij richtte ook een verwijt tot de overheid ook in ons land, die door het nalaten van maatregelen ter tegemoetkoming van het grote gezin en zelfs door het treffen van maatregelen ten koste van het gezin, de gezinsvorming zo moeilijk en zwaar maakt.

Prof. Boudijk-Bastiaanse zeide hierover letterlijk het volgende:

„Volgens velen zouden strenge economische maatregelen genomen moeten worden tot bereiking van het doel (ophouden van de daling en stijging der geboorten). Persoonlijk voel ik hiervoor zeer sterk, niet alleen om het doel te bereiken, maar ook omdat degenen die niet alleen aan zich zelf, maar ook aan staat en maatschappij denken en hiervoor een offer willen brengen, recht op beloning hebben”. Zoals u allen weet, is in werkelijkheid

Holl. Heer

zoekt frisse kamer met pension, liefst in Otrabanda, bij Hollandse of Engelse familie.

Brieven onder No. 12

bureau van dit blad.

op het ogenblik juist het tegengestelde het geval.

Ieder kind dat geboren wordt, brengt nieuwe, vaak zware lasten mee, en des te zwaarder, naarmate zijn erfelijke aanleg gunstiger is (de professor doelt hier natuurlijk op de langdurige opvoedings- en onderwijslasten, die bij enigszins goeiede families het karakter van een straf-ontgeining hebben gekregen).

„Ik vrees — zegt de geleerde ten slotte, en dat is eigenlijk een heel ernstige beschuldiging, die overigens volkomen is verdiend — dat er nog wel enige tijd overheen zal gaan, voordat de overheid het onbillijke en foutieve hiervan zal inzien en tot ingrijpende maatregelen zal overgaan”.

Aldus deze hoogleraar. Waar blijven nu die liberale courantiërs en politici, die wanneer van kath. zijde werd aangedrongen op de dringende noodzaak ook ter wille van de Nederlandse nationale belangen, dit kwalificeren als het behartigen van een kath. partijbelang?

Het is te hopen, dat het ernstig waarschuwend woord van dezen Amsterdamse hoogleraar tot deze politici en hun aanhangers iets zeggen zal.

Te Berlijn, evenals in andere steden, worden de nieuwsblad-kiosken druk bezocht.

WERELD IN VOGELVLUCHT.

BERICHTEN UIT BUITENLAND.

De Siegfriedlinie wordt bedreigd door overstromingen.

Hitler zal deze week naar het Westfront vertrekken.

Finland evacueerde enkele steden in verband met de toestand.

Volgens Engels bericht zou Admiraal Raeder uit de dienst getreden zijn.

Zweden en Noorwegen hebben extra contingenten opgeroepen.

NEDERLAND.

Overgenomen uit de Beurs & Nieuwsb.

Binnenkort zullen vierduizend gemobiliseerde vrijwillige landstormers naar huis keren.

Naar thans officieel wordt vernomen, heeft oudminister Colijn zijn zwaarbepoening aangenomen.

Het Bestuur van de „Jubileumstichting” voor Zuigelingenverzorging en Moederschapszorg maakt hierbij bekend:

Dat vanaf 1 October 1939, Zuster van de Laar zitting houdt op de spreekkamer van de gouvernementsgeneeskundigen in het stadsdistrict tot het geven van raad en bijstand aan moeders met zuigelingen:

1o Op de spreekkamer van genoemde geneeskundige beoosten de haven, Werfstraat hoek Bitterstraat Scharlo, iederen Dinsdag en Donderdag van 3 tot 5 uur.

2o. Op de spreekkamer bewesten de haven, Nieuwindtstraat Otrabanda, iederen Woensdag en Vrijdag van 3 tot 5 uur.

V.ROSSEM'S
Poorters-Toeback
DE BESTE VARINAS

VERTEGENWOORDIGER
C. WINKEL & ZONEN.

UIT DE HEEDHAFTIGE BURGEROORLOG.

Episoden uit de verdediging van het Alcazar.

Men herinnert zich misschien nog het ontroerende feit, dat de naam van den tegenwoordigen generaal Moscardo, den verdediger van het Alcazar, voor immer zal laten voortleven.

Tijdens de eerste dagen van het beleg functioneerde de telefoon daar nog. En aldus werd hij op zekere morgen opgebeld. Door zijn vijftienjarige zoon. De knaap deelde mee, dat hij in handen der roden gevallen was en dat dezen hem presten om bij zijn vader op de overgave van het kasteel aan te dringen. Wat moet ik doen, zei de vader. In de vader aarzelde op dat sprake ogenblik van zijn leven geen seconde. Roep: Leve Christus Koning! Leve Spanje! en sterf als een Spaanjer, was het antwoord. De raad werd opgevolgd; de knaap werd vermoord.

Men denkt aan die bijzonderheid nog, wanneer men nu en ander luttel over de ondergang van het heiligdom van O. L. V. de la Cabeza, dat evenals het Alcazar, lang met de uiterste hardachtheid werd verdedigd, maar tenslotte viel.

In de heilige stad had zich een handjevol Spaanse soldaten verzameld, dat door de roden werd belegerd. Tijdens de eerste dagen van het beleg zonden deze parlementsairs naar de toegangspoort, die begeleid werden door mevrouw Rueda, moeder van een luitenant, die zich in het heiligdom bevond. Zij vroegen den luitenant te spreken met de commandant, maar zij werden van de heilige stad geweerd. Toen de verdediging zo lang vol zou houden. Ieder kon zich de gevoelens wel schikeren, die moeder en zoon te trotseren hadden toen zij elkaar onder deze omstandigheden terug zagen. Mevrouw Rueda had ook een brief voor den luitenant. Deze echter, veronderstellend, dat de inhoud ervan door den vijand gedecteerd was, weigerde eerst hem in ontvangst te nemen. Hij nam hem tenslotte aan, maar weigerde hem te openen. Hij gaf hem aan zijn kapitein en na korte ruggespraak met den getortureerde zoon, scheurde Cortes hem onopgepoend in stukken.

12 Februari 1937 werd luitenant Ruano op zijn beurt door den luid spreker opgespoord. Zijn moeder was in handen van den vijand gevallen en de oude dame bad nu haar zoon zich over te geven. Deze echter antwoordde, dat hij ter aarde geen andere familie meer heeft dan de mannen, die

met hem in het heiligdom van O. L. V. opgesloten waren en aldus sprongen ook deze onderhandelingen op de onbuigbare Spaanse wilskracht af. De rampzalige luitenant Ruano moest echter nog aanschouwen, hoe zijn oude moeder op ruwe wijze door den vijand werd weggevoerd.

Tenslotte probeerden de belegeraars het nog eens met den broeder van den kapitein Cortes. Deze werd, na wederzijds staken van het vuur, in de vesting toegelaten, maar ook hij kreeg een antwoord, niet ongelijk aan dat, dat Ruano aan zijn moeder gaf. Kapitein Cortes gaf echter het bevel, dat van dat ogenblik af ieder, wie het ook wezen mocht, geschoten zou worden, die in de buurt van de veste kwam.

Op 1 Mei 1937 deed kapitein Cortes per heliograaf aan Franco weten, dat de verdediging van de puinhopen van Cabeza niet lang meer duren kon maar, dat het hele garnizoen bereid was liever te sterven dan de vlag te strijken. In de middag van de volgende dag begon een grote massa lichte en zware artillerie een lawine van vuur over de belegerden uit de braken. De orkaan duurde een paar uur lang en toen kropen 12 Russische tanks uit hun schuilhoeken. Zij leidden een aanval in, die de laatste zou wezen.

De 14de en 16de internationale brigades, onder commando van majoor Carion, drongen de puinhopen binnen, waar zij o.a. den verdediger, kapitein Cortes, gewond aantroffen. Cortes werd naar een wijnberg in de buurt gebracht en daar de volgende dag vermoord. Men sloeg den hulpeloozen man met een steen het hoofd in.

De vraag is nu, wat uit de zeer vereerde beeltenis van O.L.V. de la Cabeza geworden is. Men heeft die beeltenis niet teruggevonden, maar men hoopt dat eerlang toch te doen. Het schijnt n.l. dat zij reeds tijdens de eerste dagen van het beleg door een paar karabiniers begraven werd om aldus de uiteindelijke redding te verzekeren. Deze karabiniers zijn echter allen gesneuveld en hebben hun geheim met zich mee genomen.

Moscicki, de vroegere President van Polen.

Henderson, de vroegere Engelse ambassadeur te Berlijn.

slechts, dat zij naar Valencia werd gestuurd. De mantels bleven echter, waar ze waren. Dat is te zeggen, de dappere timmerman Mariano Martinez wist er raad mee. Vaststellend, dat deze voorwerpen langzamerhand in vergetelheid waren geraakt, lichtte hij er telkens één op, die hij in bewaring verstopte. De man zette daarbij natuurlijk zijn leven op het spel, maar alles liep goed af en 29 van de mantels hebben nu het daglicht teruggezien. Slechts die, welke in 1917 door koning Alfons geschonken werd, ontbreekt. Op ongeveer gelijke wijze werd het boek gered, waarin vorstelijke pelgrims naar O.L.V. de la Cabeza hun handtekening pleegden te zetten.

DUITSLAND EN DE OOSTERSE GEBIEDEN.

Wie iets begrijpen wil van de rol, die het Duitschum in de Oostzee gespeeld heeft, speelt en nog spelen zal, dient kennis te nemen van het „Deutsche Haus”, de Duitse of Teutoonse ridderorde, die, tijdens de kruistochten in het Heilig land ontstaan, uiteindelijk als belangrijkste taak de kerstening van Pruisen kreeg. Dat onze Floris V., „der Keerlen God”, bij het vervullen van deze vrome taak, met de sterke arm, zijne riddersporen verdiende, is een minder bekend feit, maar bewijst slechts dat het Duitse Huis ook in Nederland vertakkingen had.

De vinding monnik-krijgsman is zeker de meest sublimie poging ooit gedaan om de krijg te heiligen en het wapengeweld — onvermijdelijk in deze boze wereld — te onderwerpen aan de christelijke zedewetten. Gezien de zwakheden der menselijke natuur is deze poging verrassend goed geslaagd en geen christen blamere zich ooit door zich te schamen voor de wapenfeiten van de ridders van de Tempel, het Hospitaal of van het Duitse Huis Sanct Marien van Jerusalem.

De Ridders in Palestina.

In de dagen dat Frederik Roodbaard aan het hoofd van 10.000 man optrok om andermaal Jerusalem uit de handen der ongelovigen te wriingen, waren de ridders van de Tempel en het Hospitaal, meest Fransen en Italianen, reeds ruim zeventig jaar werkzaam in Palestina. De Duitse ridders vormden met hun huis Sanct Marien te Jerusalem een onderdeel van het Hospitaal, maar hun huis — autonoom geworden — zou de bakermat worden van de grootste geestelijke ridderorde, die het Westen gekend heeft en die zich zowel op het gebied der ziekenverpleging als op het slagveld met roem overladden heeft.

Op verzoek van den keizer nam de Paus de Duitse orde in bescherming, door haar autonoom en soeverein te verklaren. Vanaf dat ogenblik had zij slechts twee heren — in het wereldlijke de keizer, in het geestelijke de Paus. Tijdens de godsdienstoorlogen der zestiende en zeventiende eeuw is de orde in twee stukken uit elkaar gevallen — een katholiek en een protestants. De burcht te Gemert in Noord Brabant behoorde tot de katholieke tak en dank zij het feit dat deze soeverein bleef, was in deze burcht gedurende de gehele Tachtigjarige Oorlog tot aan de Franse Revolutie toe het enigste seminarie gevestigd voor de opleiding van katholieke priesters in de Nederlanden.

Al heel spoedig na haar stichting kreeg de orde huizen in Italië, op Sicilië en ook aan de overzijde der Alpen. De zetel der Zuid-Nederlandse Balije werd Maastricht, die der Noord-Nederlandse — die tot de Reformatie zou overgaan — Utrecht. Zo kon het dat wijlen prins Hendrik tot deze Balije behoorde, die in alleszins gewijzigde vorm nog in onze dagen bestaat.

De huizen der orde, de ordensburchten, waren als evenzovele depôtbataljons, waarin de jonge riddermonniken werden samengebracht en voorbereid voor hun taak, die hun in het Heilig Land wachtte.

Maar zeer dikwijls waren deze recruten er in zo grote getale aanwezig — omdat de doorzending naar het Oosten niet mogelijk was — dat de grootmeester er geen raad mee wist. Dankbaar aanvaardde de orde dan ook in 1211 het verzoek van den Hongaarsen koning om aan zijn Oogstgrensburchten te bouwen om zijn land te beveiligen tegen de invallen der he-

dense Cumanen of Roemenen. Zij bouwden in het hun toegewezen land zeven ordensburchten, waarna het tot op heden Siebenburgen heet — eerst het vredesdictaat van Trianon zou het aan Roemenië toewijzen, dat er geen enkel historisch recht op had.

Ben nieuwe taak.

Koning Andreas nam de orde het land echter weer af, nadat deze het helemaal voor hem in orde had gemaakt — alle pauselijke protesten ten spijt. Maar de Heilige Vader gaf haar dra een nieuwe taak.

De heidense Pruisen — niet de voorvaderen der tegenwoordige als is een deel hunner in deze opgegaan — deden voortdurend invallen in de katholieke Duitse grenslanden van het „Reich”.

De Polen zagen geen kans daar een einde aan te maken, de Duitse keizer had het te druk met een kruistocht tegen de Saracenen en daarom schreef de Paus ook een kruistocht uit tegen de Pruisen, waarvan het Duitse Huis de leiding kreeg.

Keizer en Paus namen echter beiden de Pruisen van te voren reeds in bescherming — zij zouden na hun bekeering niet onderdrukt mogen worden en al hun vrijheden, rechten en eigendommen moesten behouden. Helaas hebben de Pruisen zich niet vrijwillig onderworpen — gewapenderhand heeft de orde hun gehele land moeten veroveren, in een jarenlange strijd. Zo werd Pruisen een eigen land der Duitse orde, dat de Pauselijke Stoel de status gaf van „een erfdeel van Sint Petrus”.

De Polen, die zelf de hulp van de orde hadden ingeroepen, machteloos als zij waren tegenover de wilde Pruisen, hebben niet meegeholpen om het land met nieuwe kolonisten te bevolken.

Wel Nederland of liever de Nederlanden. Hiervan getuigt nog het oude liedje „Naar Oostland zullen wij rijden, al over die groene heide, daar woont er mijn zoete lief” en het feit, dat Vondel den engel Gabriël tot Gysbrecht van Amstel laat zeggen, dat hij uit het brandende Amsterdam en voor de wrekers van de moord op Floris V moet vluchten naar „het vette land van Pruis”!

De combinatie klooster-kazerne heeft in Pruisen de storm der Reformatie niet kunnen doorstaan.

De grootmeester ging over tot de nieuwe religie en het erfdeel van Sint Petrus werd een gewoon wereldlijk hertogdom, dat tot erfelijke hertogen had de Brandenburgse Hohenzollern, die later Pruisische koningen zouden worden.

Maar eer het zover was hadden de Duitse riddermonniken het kruis geplant in Lithauen, Letland en Estland — tot op de zuidelijke oever van de Finse Golf. Of liever hun voorhoede: de Zwaardbroeders, riddermonniken als zij, die zich, nog niet half klaar met hun werk, in de Duitse of Teutoonse orde lieten opnemen.

Na de Reformatie verwerdlijkt is de Duitse Orde in deze drie staten, de zogenaamde Baltische, de altische adel geworden. Tot aan de ineenstorting van Rusland in de wereldoorlog heeft deze er een hoogstbelangrijke rol gespeeld en met hem de vele Duitsers, die er vooral in de steden woonden, welke als gevolg der Duitse kolonisatie en overzeehandel in de middeleeuwen gesticht waren.

Na 1919.

Op de ineenstorting van Rusland volgde die van Duitsland en te Versailles kreeg Duitsland in het Oosten geheel nieuwe grenzen — die Engeland tot voor zeer kort nimmer heeft willen garanderen! Zo raar zagen zij er volgens de Engelse staatslieden uit. Polen stond van de doden op en hoewel Clemencau het Danzig toegedacht had, kreeg dit land deze stad niet. Het oude land der Duitse Orde werd van het „Reich” losgeknipt en dit daardoor in tweeën verdeeld. Hoe men ook over de rechtsgronden denken moge, die dit al dan niet zouden blijken, men zal het allicht met elkaar eens zijn, dat dit een wel zeer zonderlinge constructie was die noodzakelijk moeilijkheden moesten geven.

Tenzij Polen en Duitsland een voor beide partijen aanvaardbare oplossing zouden vinden welke niet gelukte.

24
BOLS

ha Bols, als U na een vermoeiende dag wat laat thuiskomt. Pak de kruik uit de kast en schenk U voor 't eten een heerlijk glas Bols. Daar knapt U van op en de moeheid verdwijnt. De speciale zuivere Bolssmaak heeft nog nimmer zijn uitwerking gemist.

BOLS
Elken dag een glaasje!

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

„De Curaçaose Voetbalbond”.

WEDSTRIJD UITSLAGEN

Punda — Otrabanda 3—0.

Inschrijvingen: SPARTA, A. R. Corea.

HERCULES, juniorleden, C. Hansen en J. La Paz.

Afschrijvingen: HERCULES, J. Capriles.

ELFTALOPGAVEN OVER DE MAAND OCTOBER 1939

ARSENAL: C. E. Sambo, C. H. Marques, D. Penha, E. G. Lopez Penha, M. A. Penha, J. E. Isebio, L. A. Victorino, E. V. Thielman, R. Semeler, M. F. Martina, O. D. Lopez Penha.

ASIENTO: Ongewijzigd.
ATLETICO: Ongewijzigd.
D.C.C.: ??????

HERCULES 1: L. Lourens, E. Atalida, A. Franka, H. Weber, A. Ya. de Haas, C. Curiel, R. Jansen.

HERCULES 2: E. Nepomuceno, J. Haseth, M. Meulens, O. Royer, J. Ilario, S. Crispo, O. Willems, J. Regales, P. Faneyten, F. Lasten, V. Troeman.

HOLLANDIA 1: A. van Rij, A. Jacob, A. v.d. Schoor, T. Koppelaar, J. Garret, C. van Buuren, P. Slegtenhorst, G. J. Weyers, J. Hick, A. C. J. H. Krul, G. Mensink.

HOLLANDIA 2: P. A. Blom, P. de Pagter, H. de Graaf, J. P. C. van Mechelen, J. Gast, T. Goedendorp, C. Kraayenveld, S. Krul, A. Voets, J. van Loon, K. A. Dommissen.

JONG CURAÇAO: M. Martinez, E. de Lannoy, A. Cras, E. Rosina, E. Josefa, E. de Windt, J. Ramulfo, A. Janga, A. Pietersz, A. J. Daantje, C. Williams.

JONG HOLLAND 1: V. Senior, O. Troeman, M. v.d. Gen, W. Leers, A. Santiago, E. Leonora, R. Maduro, J. Ramirez, G. Pardo, J. Leonora, H. Royer.

JONG HOLLAND 2: J. Pinedo, A. Chacuto, D. Kram, E. Calmes, M. Pardo, A. Granville, Ch. Haseth, P. Jansen, J. Moesker, J. Scorrea, A. de Lan-

geli, P. Martha, E. Maduro, O. Rock, A. Rosina, S. Gomez, H. Keli, E. Rosalina, F. Pingal, S. G. T. da costa Gomez, G. Genaro.

SPARTA: M. Damasco, E. E. de Lannoy, F. Willems, A. Martina, P. E. Martis, E. Faneyte, C. Raaps, E. J. Virginie, P. Cijntje, R. Scorrea, H. B. Hatot.

len, A. Thode, B. Isenia, J. Paulina, J. Nahr, R. Rosina, R. Nahr, D. Con-

SCHERPENHEUVEL 2: Z. Min-

noy.
SCHERPENHEUVEL 1: Th. Newton, E. Rosina, J. P. Coffie, O. Hoese, S.U.B.T. 1: C. W. Grovelli, L. Jandroep, A. J. Maduro, M. Davelaar, R. Hernandez, E. Ruiz, J. Pietersz, F. Jansen, C. Bosch, M. Hernandez, R. Bernabela.

S.U.B.T. 2: Ch. Salcedo, Ch. Reyes, F. Doran, M. de Castro, H. T. Bakhuis, J. C. Jacob, J. Peloz, E. de Castro, F. Hernandez, V. Everts, P. Ilario, TRANSVAAL: Ongewijzigd.

VOLCANIA: A. Kani, A. Damasco, J. Manuel, C. Martinez, S. de Jesus, L. Schoor, C. Cominencia, S. de Jong, C. Rahnes, W. Felida, E. Fermin.

R.C.C.: Ongewijzigd.

VOLHARDING 1: L. E. Thomas, A. Meerens, M. Henriquez, M. Vos, I. B. Isidora, D. van Ecks, M. Vidal, M. Laurens, J. Royer, A. de Castro, E. Rondijk.

VOLHARDING 2: A. L. Uranie, J. Marquez, J. Selacio, M. Gonzales, J. de Wind, F. Francisca, P. Tromp, S. Scarbaai, J. Scorrea, G. Frans, F. Laurens.

WILLEMSTAD: ??????

De Verenigingen D.C.C. en WILLEMSTAD is een boete opgelegd van f 2.50 ingevolge Art. 8 lid 5. R. C. W.

De uitloofde prijs van f 25.00 voor het goed raden van de uitslag van de PUNDA — OTRABANDA WEDSTRIJD is gewonnen door de heer MANUEL PENSO, Fleur de Marie 23.

De Baltische Staten.

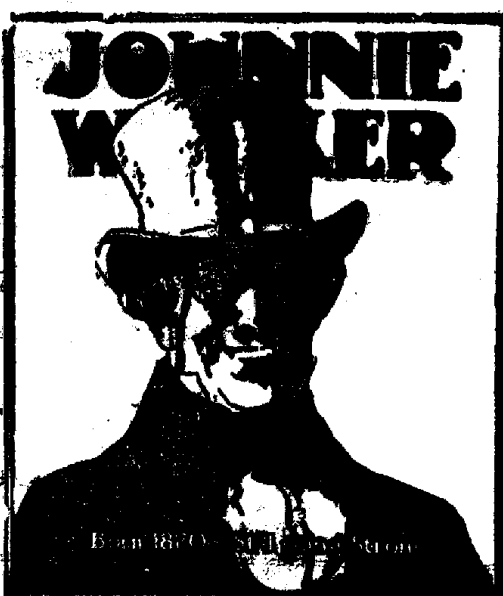
Als gevolg van de spanningen, die dit probleem in het leven hebben geroepen, verheugen Lithauen, Letland, Estland en Finland zich op heden van de zijde van alle bij het geval betrokken mogendheden in een buitengewone en ietwat ongezonde belangstelling.

Wat voor deze staten natuurlijk verre van prettig is. Hoe minder frontpagina een klein land in de wereldpers heeft en hoe minder de grote persbureaux zijn naam vermelden, hoe rustiger men er leeft en hoe beter de slaap der staatshoofden, ministers en generaals er is.

In voorspoed zeggen wij: „de tijd gaat snel” in tegenspoed: „de tijd gaat traag” en wij geven er ons nauwelijks rekenschap van, waarheen hij gaat en wij met hem.

De lagere standen hebben het zo nodig om van de hogere standen te leren; maar de hogere standen hebben het nog veel meer nodig om van de lagere standen te leren.

De jeugd stort tranen zonder leed, de ouderdom kent leed zonder tranen.

JOHNNIE WALKER

Geen betere WHISKY te verkrijgen
MORRIS E. CURIEL & ZONEN
Agents.

De stroom van de tijd kent vertragingen noch vernedelingen. Onverstoortbaar is zijn altijd eendere maagang, onveranderlijk zijn richting naar de grenzenloze oceaan der eeuwigheid.